

ע"פ 4245/15 - עזיז עויסאת נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעוורים פליליים

ע"פ 4245/15

לפני:
כבוד השופט ע' פוגלמן
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופט מ' מוז

המערער:
عزيز עויסאת

נ ג ז

המשיבה:
מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים
(כב' סגן הנשיא י' צבן וככ' השופטים ר' כרמל ור'
פרידמן-פלדמן) בתפ"ח 42730-03-14 מיום
6.5.2015

תאריך הישיבה:
ז' בתשרי התשע"ח (27.9.2017)

בשם המערער:
עו"ד מבדני מחמוד

בשם המשיבה:
עו"ד מيري קולומבוס

פסק דין

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

השופט ע' פוגלמן:

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' סגן הנשיא י' צבן והשופטים ר' כרמל ור' פרידמן-פלדמן) שגזר על המערער 30 שנות מאסר בפועל בגין הרשעתו בעשר עבירות של ניסיון רצח.

1. המערער הורשע על פי הودאותו בכתב אישום מתוון במסגרת הסדר טיעון ב-10 עבירות של ניסיון רצח לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי כתב האישום המתוון, בשנת 2012 החליט המערער לסייע לארגוני הטרור הפלסטיניים במהלך המלחמה בישראל כנಕמה על פעילות מדינת ישראל במסגד "אל-אקצא" ובשתי עזה. עבירות הניסיון לרצח היו בשני מישורים נפרדים. תחילתה ביקש להמית אדם יהודי באמצעות גראן. בהמשך ביקש לבצע פיגוע חבלני בדרך של גרים דליפת גז בבניינים שבהם מתגוררים יהודים, על מנת לגרום לפיצוץ הבניין וקריסתו, ולמותם דירויים היהודיים. לפי המוחץ לערער באישום הראשון, לאחר שהחלה בצע פיגוע חבלני של דקירת יהודי למוות באמצעות גראן, ביום 2.4.2012 ארבעה המערער בשער שכם לקורבן ולאחר שעיה קלה נקלע לדרך היהודי ליד 1942. המערער הלם על ראש הקורבן 2-3 מכות בעודו צועק "אללה أكبر", המתлон ניסה להימלט והמערער רדף אחריו. בשלב מסוים, המתلون הסתובב וניסה לחטוף את הגראן, המערער נפל לאחר והמתلون תפס את הגראן שנשפט מידי. המתلون הובל לבית החולים עם חתק בצד שמאל של ראשו, שבר קטן בגולגולת וחתק באצבע יד שמאל.

2. על פי האישום השני, ביום 23.2.2014 חתר המערער באמצעות מספרי גבס צינור לבניין מגורים ברחוב רובוביץ בשכונת ארמון הנציב, על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא לרקע לאומני. כתוצאה לכך, נגרמה דליפת גז וגז רב זרם לתוך חלל חדר המדרגות. לפי האישום השלישי, ביום 2.3.2014 חתר המערער באמצעות מספרי גבס צינור גז לבניין מגורים ברחוב מרגלית בשכונת גילה, על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא לרקע לאומני. כתוצאה לכך, נפל גז מהתווך גז, אדי גז יצא מהצינור וריח עז של גז התפשט בחדר המדרגות. לפי האישום הרביעי חתר המערער, באותו היום (יום 2.3.2014), באמצעות מספרי גבס צינור גז לבניין מגורים ברחוב בונה בשכונת גילה, על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא לרקע לאומני. כתוצאה לכך, נפל גז מהתווך גז, ריח חזק של גז התפשט והבניין פונה מושביו.

3. על פי האישום החמישי ביום 4.3.2014 חתר המערער באמצעות מספרי גבס את צינור הגז הראשי בליך ביןיהם וצינור המוביל גז לאחת הדירות, לבניין מגורים ברחוב רובוביץ בשכונת ארמון הנציב (אחר מזה המתואר באישום השני). כמו כן, המערער הדליק נר והניח אותו על מעקה חדר המדרגות, במרחיק של מטר מרアン צינורות הגז והשריר בסימון ניר טואלט בוער. במעשה יחש המערער לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא לרקע לאומני. כתוצאה לכך, נגרמה דליפת גז, ריח גז התפשט לבניין ונשמעו קולות של זרים גז. לפי האישום השישי, חתר המערער באמצעות מספרי גבס צינור גז לבניין מגורים ברחוב המחרתות, על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא לרקע לאומני. הצינור לא היה מחובר בפועל לגז ונמנעה דליפת הגז. במסגרת האישום השביעי מפורטים ארבעה מקרים נוספים שבהם חתר המערער בארבעה בניינים שונים בירושלים את צינור הגז המוביל גז לאחת מהדירותות לבניין, על מנת לגרום לפיצוץ גז וקריסת הבניין על יושביו במטרה להביא לרקע לאומני.

4. המערער נולד ב-1965, נשוי ואב ל-6 ילדים בגילאים 8-24 שנים, מתגורר עם משפחתו באזור ירושלים. התרומות השירות המבחן בתפקיד שהוא הגיע לבית המשפט המחוזי הייתה כי המערער רואה באליות דרך לגיטימית לפתורו הסכסוך הישראלי-פלסטיני ועל רקע דבריהם אלה ואחרים, הומלץ על הטלת עונש מאסר. מחוות דעת פסיכיאטרית שנערכה למערער עבר למתן גזר דין עליה כי אין עדות למצב פסיכוטי, כי הוא מבין את מצבו המשפטי וכשיר לעמוד דין (להלן):

חוות הדעת הפסיכיאטרית). עוד נמצא בחוות דעת זו, כי המערער אחראי למשעו במועד ביצועם וכי אין צורך בטיפול פסיכיאטרי במסגרת אשפוז, או בטיפול רפואי.

5. בגזר הדין, לאחר שבית המשפט המחויזי סקר את טיעוני הצדדים לפניו, נקבע כי המערער ביקש לגדר ח' אדם במטרה לשיער לארגוני הטrror במלחמותם נגד מדינת ישראל, וזאת לאחר תכנון, באופן שיטתי, בנחישות ובעקבויות. בכך יש להעדים את חומרת מעשיו. בית המשפט הוסיף ועמד על מדיניות הענישה במקרים מעין אלה, כפי שבאה לביטוי בפסקתו של בית משפט זה, ומצא כי יש לקבוע מתחם ענישה אחד לאיושם הראשוני ומתחם ענישה נוספת ליתר האישומים. את מתחם הענישה ביחס לאיושם הראשוני העמיד בית המשפט על 7-14 שנות מאסר בפועל ובסאר האישומים (השני עד השבעי), והעמד מתחם הענישה על הטווח שבין 10-15 שנות מאסר בפועל. לאחר מכן קבע בית המשפט - בשים לב לחומרת המעשים, שורה של ניסיונות רצח, לנזק בפועל ולפוטנציאל הנזק - כי יש להעמיד את מתחם הענישה הכלול, על הטווח שבין 20-40 שנות מאסר בפועל.

6. בבואה לגורור את עונשו של המערער בתוך המתחם קבע בית המשפט כי מעשיו הרבים והשיטתיים של המערער מחיבים ענישה ראויה, הולמת ומחמירה. בצד האמור, ניתן משקל מסוים לכך שבמסופו של דבר הנזק שנגרם כתוצאה מעשיו של המערער לא היה גדול וכן נשקללה לפחות הודאותה במיחס לו. נוכח השיקולים האמורים, גזר בית המשפט המחויזי על המערער עונש של 30 שנות מאסר בפועל שתחליתן מיום מעצרו, וכן שנתיים מאסר על תנאי בתנאים שפורטו בגזר הדין.

7. מכאן הערעור שלפנינו, שנסוב על חומרת העונש שנגזר על המערער. בערעור ובධון שלפנינו טען בא כוח המערער כי לא הייתה שיטה בפועלתו של الآخرן, וכי לא ניתנה הדעת לכך שבנסיבות האישום הקשורים לחיתוך צינורית הגז לא נפגע איש ולא הייתה כוונה לפגיעה המונית בגוף. כמו כן, לשיטת המערער, לא ניתן משקל מספיק למצבו הנפשי. בא כוח המערער הוסיף כי אילו המצב הבדיקות לא היה כה מתוח יש לשער שהגור דין היה מתון יותר. מטעמים אלה, התבקשו להקל בעונשו של המערער.

המדינה סמכה ידיה על גזר הדין של בית המשפט המחויזי, מטעמי, וביקשה להשאירו על כנו.

8. מתסकיר שירות המבחן האחרון שהוגש לנו לקרהת הדין עולה כי בתחילת מעצרו הוגדר המערער כאסיר השגחה על רקע קשי הסתגלות ו בגין סיכון אובדן ומצוקה نفسית. בהמשך דוח על השתלבות תקינה באגן, לא דווח על מחשבות אובדניות ולא נצפו סימני מצוקה.

9. לאחר ש שקלנו את טיעוני הצדדים לא מצאנו עילה להתערבותנו בגזר הדין. כלל ידוע הוא כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בעונש שנגזר על ידי הערכתה הדינית, אלא במקרים של טעות או חлага בולטת מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים. במקרה דנא - לאחר עיון בפסקה שהוגשה לנו - לא מצאנו תשתיית קונקרטית לטענה בדבר חлага כאמור, מעבר לאמרה כולנית. המערער הורשע בעשרות של ניסיון רצח, ואין צורך להרחיב על פוטנציאלי הסיכון העצום שעבירות אלו נשאו בצדן, ועל הפגיעה הקשה بحي אדם שהייתה נגרמת אילו היו מתרחשות התוצאות שאליהן כיוון המערער. מדיניות הענישה בעבירות מעין אלו, על רקע המציגות הביטחונית בישראל, היא השנת עונש מאסר ממושך ומורטע, וכי שנספק "בעניינים אלה יש להקפיד בקללה כבהתמורה ולא להקל ראש גם כאשר הפגיעה המתוכננת לא הושגה בדרך נס" (ע"פ 1456/07 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (10.7.2007); ע"פ 1725/06).

טארabin נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (25.5.2011). טענת המערער להuder כוונה לפגיעה המונית אינה יכולה להתקבל מקום בו הודה בעבירות של ניסיון רצח ובאמור בכתב האישום המתוקן, שם צוין מפורשות כי כוונתו הייתה להביא לפיצוץ הבניינים במטרה לרצוח את יושבי הבניין ולסייע לאויבי ישראל במלחמותם בה. מצד האמור, בית המשפט המחוזי נתן משקל מתאים לכך שהבדיל מנישואן הרצח באמצעות הגזן, לא נגרמה בסופו של יום פגעה בגוף ובנפש כתוצאה מהמעשים נשא האישומים האחרים, כמו גם להודאתו של המערער. בכך יש להוסיף כי לא מצאנו כי מצבו הנפשי של המערער, כפי העולה מחוות הדעת הפסיכיאטרית ומתסקרים שירות המבחן שהוגש לעיננו, מצדיק הקלה נוספת בעונשו של המערער.

על יסוד האמור, ונוכח האיזון הנדרש במקרה דנא בין כלל שיקולי הענישה הרלוונטיים, גזר הדין כאמור קמא אינו מגלה עילה להתערבותנו.

הערעור נדחה אפוא.

ניתן היום, י"א בתשרי התשע"ח (1.10.2017).

שפט

שפטת

שפט